

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
DRET CONSTITUCIONAL I

Coordinació: FONDEVILA MARON, MANUEL

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET CONSTITUCIONAL I			
Codi	101802			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
	Grau en Dret	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	7.5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	2.25		5.25
	Nombre de grups	3		2
Coordinació	FONDEVILA MARON, MANUEL			
Departament/s	DRET PÚBLIC			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	1 hora de classe/1,5 h de treball autònom			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	castellà/català			
Distribució de crèdits	(25h/ECTS) 187,5 hores.			
Horari de tutoria/lloc	Dr. Alós : dilluns 10-12 h. prèvia cita. Prof. Luño : dimecres 16-18 h. prèvia cita.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FONDEVILA MARON, MANUEL	manuel.fondevila@udl.cat	14,05	Despatx 3.25 FDET Dimarts, de 12 a 14 h. Divendres, de 16:30 a 20:30 h
LUÑO GARCIA, JESUS	jesus.luno@udl.cat	3,2	

Informació complementària de l'assignatura

Portar a classe un volum de lleis polítiques de qualsevol editorial. Consultar bibliografia recomanada. Seguiment de l'actualitat política en relació a la matèria (eleccions, Parlament, Corts Generals, sentències, etc.)

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Identificar la forma política de l'Estat com a principal instrument d'alliberament dels homes i dones.
- Analitzar les aportacions del pensament liberal al constitucionalisme.
- Comprendre les característiques de l'Estat constitucional, democràtic i social.
- Comprendre la Constitució com un document que identifica els principis i valors dominants en una societat.
- Analitzar el procés constituent de 1978 i conèixer les decisions fonamentals incorporades al text constitucional.
- Conèixer la diferència entre reforma i destrucció de la Constitució i identificar els límits a la reforma.
- Analitzar l'estructura de l'Estat central, la composició i funcions dels òrgans del poder central.
- Comprendre el paper de la justícia constitucional, la composició i funcions del Tribunal constitucional espanyol.
- Conèixer el sistema de fonts de l'ordenament jurídic espanyol.
- Comprendre la Constitució espanyola en el marc juridicopolític de la Unió Europea.

Competències

Competències específiques:

- CE1 Demostrar coneixements de les característiques, institucions i procediments del sistema jurídic.
- CE2 Demostrar coneixement de l'ordenament jurídic en vigor
- CE3 Capacitat per identificar interessos socials i valors subjacents en els principis i regles jurídiques.
- CE5 Capacitat per identificar i interpretar les fonts del dret vigent.

Competències genèriques:

- CG1 Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- CG6 Capacitat per al compromís ètic.

Competències transversals:

- CT4 Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones a la promoció dels drets humans i als valors propis d'una cultura de pau i valors democràtics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

A) L'ESTRUCTURA JURÍDICA DE L'ESTAT CONSTITUCIONAL: **Tema 1:** L'Estat com a instrument d'alliberament dels homes. Funció i justificació de l'Estat. Els elements de l'Estat: territori i població. Poder de l'Estat. La sobirania i la seva crisi actual. Especial referència al procés d'integració europea. **Tema 2:** La formació històrica del pensament democràtic. El pensament contractualista. Democràcia i Liberalisme. Els principis de l'Estat burgès de Dret com a Estat Constitucional. Drets Fonamentals i Divisió de poders. La crisi històrica de l'Estat liberal. La tensió entre l'Estat liberal de Dret i l'Estat social de Dret. **Tema 3:** L'Estat constitucional, democràtic i social. Constitució i Globalització. **Tema 4:** La Constitució de l'Estat. Formació de la idea moderna de Constitució. El poder constituent i el naixement de la Constitució. Classificació de les Constitucions. **Tema 5:** La transició a la Democràcia i el procés constituent espanyol. El significat polític i les conseqüències del consens constitucional. La fórmula política de la Constitució espanyola i els principis bàsics de l'ordenament. **Tema 6:** Supremacia i Rigidesa Constitucionals. Les tradicions americana i europea. La rigidesa constitucional. Flexibilitat i rigidesa en l'actualitat. **Tema 7:** Canvi polític i dinàmica Constitucional. La reforma de la Constitució: classes, procediments i límits. Les modificacions no formals de la Constitució. Mutacions constitucionals conseqüència de la integració europea. La reforma de la Constitució en l'ordenament jurídic espanyol. Les funcions de la reforma. Classes de reforma a la Constitució espanyola. Diferents procediments de reforma i la seva problemàtica: iniciativa, elaboració, examen i adopció definitiva de la reforma. El límit temporal a la iniciativa i la controvertida absència de límits a la reforma. Els límits de la reforma en el nostre sistema constitucional.

B) L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA I INSTITUCIONAL DE L'ESTAT: **Tema 8:** El procés polític democràtic. Democràcia directa i Democràcia Representativa. La tensió entre la Democràcia representativa i la Democràcia de la identitat. **Tema 9:** Els sistemes electorals i règim de partits. El Dret electoral espanyol. Normativa estatal i autonòmica en matèria electoral. **Tema 10:** Les Corts Generals. Estructura i Composició de les Corts. Estatus Jurídic dels Parlamentaris. El significat del bicameralisme en l'ordenament constitucional espanyol. **Tema 11:** Òrgans de les Cambres: El President, la Mesa, la Junta de portaveus, els grups parlamentaris, els Òrgans de producció parlamentària: Les comissions i el ple. El significat històric i actual de la Diputació permanent. **Tema 12:** Les funcions de les Corts. Funció legislativa. Funcions Econòmiques. Les funcions de control polític. Les interpellacions i preguntes. Les proposicions no de llei i les mocions. La moció de censura. Les funcions d'orientació política en l'ordenament constitucional espanyol. **Tema 13:** La Prefectura de l'Estat. La configuració constitucional de la Corona. Les funcions del Rei. La responsabilitat del Rei. **Tema 14:** El Govern. La seva regulació constitucional. Organització i estructura del Govern. Especial referència al president del Govern. Les funcions del Govern. La potestat normativa del Govern. El Govern i la Política Exterior. Govern i institucions europees. La responsabilitat política del Govern. **Tema 15:** El poder judicial: Els principis constitucionals en aquesta matèria. La independència judicial. La unitat judicial. La submissió del jutge a la llei. L'organització judicial espanyola amb especial referència al Consell General del Poder Judicial. **Tema 16:** Justícia Constitucional i Tribunal Constitucional. Els pressupostos de la Justícia Constitucional. Caracterització del Tribunal Constitucional: òrgan constitucional, jurisdiccional, independent i federal. Composició, estructura interna i funcionament. **Tema 17:** Funcions del Tribunal Constitucional. La defensa de la Constitució des del punt de vista jurídic. El control de constitucionalitat: el recurs d'inconstitucionalitat i la qüestió d'inconstitucionalitat. El recurs d'empara (remissió). Conflictes entre òrgans. Conflictes de competències.

C) LES FONTS DEL DRET: **Tema 18:** La Constitució i el Sistema de Fonts del Dret. La Constitució com a Norma Jurídica. La Constitució com a font de les fonts del Dret. La Constitució com a font del Dret. **Tema 19:** La posició internacional de l'Estat i el sistema constitucional de fonts. Els tractats internacionals. El Dret de la Unió Europea. Constitució i Dret europeu. La Unió Europea com a forma moderna d'Confederació. Relacions entre el Dret de la UE i el Dret intern. **Tema 20:** Els estatuts d'autonomia. Naturalesa jurídica. L'Estatut d'Autonomia com Dret Constitucional material. Contingut dels Estatuts (especial referència a les declaracions de drets, deures i principis). La reforma estatutària. **Tema 21:** La Llei. Concepte formal i material de llei. Pluralitat de tipus de lleis en l'ordenament constitucional espanyol. Actes amb força de llei: el Decret Legislatiu i el Decret Llei. **Tema 22:** El Reglament. El Reglament parlamentari.

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada setmana s'impartiran 3 hores de classe magistral en Grup Gran (GG) i 1 classe pràctica en Grup Mitjà (GM).

Les classes magistrals consistiran en l'exposició, per part del Professor, dels temes que corresponguin segons la programació setmanal. La classe pràctica en l'anàlisi i debat sobre un text que estarà disponible amb antelació al campus virtual i que el / la alumne / a haurà d'haver llegit amb antelació.

Es calcula que l'alumne ha de realitzar 1,5 hores de treball autònom per cada hora de classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ	
DÍA	ACTIVITAT
1 (13-09-2019)	Presentació + Tema 10 (Prof. Luño)
2 (20-09-2019)	Temes 11 y 12 (Prof. Luño)
3 (4-10-2019)	Temes 13 y 14 (Prof. Luño)
4 (11-10-2019)	Instruccions d'avaluació + Temes 15 y 16 (Prof. Fondevila)
5 (18-10-2019)	Temes 17 y 18 (Prof. Fondevila)
6 (25-10-2019)	Temes 19 y 20 (Prof. Fondevila)
7 (7-11-2019)	EXAMEN PARCIAL
8 (15-11-2019)	Temes 21 y 22 (Prof. Fondevila)
9 (22-11-2019)	Temes 1 y 2 (Prof. Fondevila)
10 (29-11-2019)	Temes 3, 4 y 5 (Prof. Fondevila)
11 (13-12-2018)	Temes 6 y 7 (Prof. Fondevila)
12 (20-12-2018)	Temes 8 y 9 (Prof. Fondevila)
13 (7-1-2018)	EXAMEN FINAL

Sistema d'avaluació

A) Avaluació contínua.

Al llarg del curs es faran 7 proves avaluatives: 2 exàmens, 2 treballs, i 3 qüestionaris autoavaluatius.

Els exàmens es faran el dia i hora fixats en el calendari d'exàmens de la facultat. Constaran de dues parts: una primera part tipus test amb 5 preguntes amb quatre opcions en les que només una és correcta i en la qual l'alumne/a haurà de justificar la resposta escollida. La segona part consistirà en un comentari de sentència.

Els treballs, que s'hauran de lliurar l'últim dia de classe abans de l'examen, consistiran en un comentari o cas pràctic, i hauran de realitzar-se seguint les pautes indicades pel Professor a les classes i al campus virtual.

A finals d'octubre, novembre i desembre (la data exacta es concretarà a través del campus virtual) estaran disponibles per a l'alumnat els tres qüestionaris autocorrectius. Consistiran en 10 preguntes de vertader o fals. Cada pregunta correcta sumarà un punt i cada incorrecta descomptarà 1 punt. Una vegada que el/la estudiant accedeixi al qüestionari el temps per a la seva realització estarà limitat a 10 minuts.

La nota final serà la suma de totes les proves d'acord amb la següent ponderació:

Exàmens: 25% cadascun.

Treballs: 17,5% cadascun.

Qüestionaris: 5% cadascun.

Cada prova serà avaluada de 0 a 10 punts. Per poder aprovar l'avaluació contínua caldrà presentar-se a totes les proves i obtenir una nota mínima de 1 en totes elles.

B) Avaluació única:

Els alumnes que compleixin els requisits per acollir-se a l'avaluació única realitzaran un únic examen que comprendrà la totalitat de l'assignatura el dia i hora fixat per al segon examen (Gener).

Bibliografia i recursos d'informació

No hi ha un manual de l'assignatura, de manera tal que els alumnes poden complementar la informació de les classes magistrals amb qualsevol manual a l'ús, i els materials que es posaran a la seva disposició al campus virtual.

A la biblioteca de la Universitat els alumnes poden trobar, entre altres, les següents obres de caràcter general:

- ALVAREZ CONDE, E; TUR ALSINA, R. *Derecho Constitucional* (7ª ed). Tecnos, Madrid, 2017.
- ALVAREZ VELEZ, M-I. *Lecciones de Derecho Constitucional*. Tirant Lo Blanch, Valencia, 2014.
- ARAGON REYES, M; AGUADO RENEDO, C (Dir). *Temas Básicos de Derecho Constitucional*. Civitas, Navarra, 2011.
- ALZAGA VILLAMIL, O. *Derecho Político español según la Constitución de 1978*. 5ª ed. Editorial Universitaria Ramon Areces, Madrid, 2011-2012.
- BALAGUER CALLEJON, F (coord). *Manual de Derecho Constitucional* (12 ed). Tecnos, Madrid, 2017.
- CASTELLÀ ANDREU, J-M. *Derecho Constitucional Básico* (3ª ed). Huygens, Barcelona, 2016.
- GARCÍA VICTORIA, I; GOMEZ FERNANDEZ, I; QUERALT JIMENEZ, A. *Prácticas de Derecho Constitucional*. Tirant Lo Blanch, Valencia, 2012.
- LÓPEZ GUERRA, L. *Derecho Constitucional* (10ª ed). Tirant Lo Blanch, Valencia, 2016.
- NUÑEZ RIVERO, C (coord). *La Constitución española y las fuentes del Derecho Constitucional*. Universitas, Madrid, 2014.
- PEGORARO, L; RINELLA, A. *Derecho Constitucional Comparado*. Giappichelli, Torino, 2018.

- PEREZ ROYO, J. *Curso de Derecho Constitucional*. Marcial Pons, Madrid, 2016.
- RUIZ ROBLEDO, A. *Compendio de Derecho Constitucional*. Tirant Lo Blanch, Valencia 2011.